

**Saikla, Piilasoo ja Kuumi turbatootmisalade korrastamisega kaasneva KMH
programmide avaliku arutelu protokoll**

Keskkonnaameti Hiiu-Lääne-Saare regiooni Kuressaare kontoris

15.06.2016

Koosoleku algus: kell 15:00

Koosoleku lõpp: kell 15:45

Osavõtjaid registreerus 7

Päevakava: Saikla, Piilasoo ja Kuumi turbatootmisalade korrastamisega kaasneva KMH programmide avalik arutelu.

Aadu Niidas (OÜ Inseneribüroo STEIGER) juhatab sisse koosoleku ja tutvustab lühidalt arutelu sisu. Ütleb, et varasemalt ei ole Eestis turbatootmisalade korrastamisega kaasnevaid keskkonnamõju hindamisi koostatud, seega on tegemist esimeste turbatootmisalade korrastamisprojektidega seotud keskkonnamõju hindamisega. Seejärel annab sõna arendajale.

Urmas Sillavee (OÜ MV Turvas): Anna lühiülevaate ettevõtte tegevusest Saikla, Piilasoo ja Kuumi turbatootmisaladel. Ütleb, et OÜ MV Turvas on ainuke ettevõtte, kes tegeleb Saaremaal turba tootmisega. Ettevõttes töötab 19 töötajat, kellest 12 on alalised töötajad. Toodangust 94 % läheb Hollandisse, ülejäänud toodangu kasutavad kohalikud tarbijad. Enne kehtivate kaevandamise lubade lõppemist tellime markseidermõõdistamised, mille põhjal saame teada kas turbatootmisaladel on jääkvaru või mitte. Vajaduse korral pikendame kaevandamise lubasid.

Üllar Rammul (OÜ Inseneribüroo STEIGER): Teeb KMH programmide sisu tutvustava ettekande. Ütleb, et keskkonnamõju hindamisi ei ole liidetud, seega koostatakse kolm keskkonnamõju hindamise aruannet. Korrastamisprojektid koostatakse samuti OÜ-s Inseneribüroo STEIGER, mis võimaldab keskkonnamõju hindamisi koostada paralleelselt tihedas koostöös projekteerijatega.

Aira Toss (OÜ Metsnik): Küsib, et kas kõik turbatootmisalad korrastatakse sooks.

Raili Kukk (OÜ Inseneribüroo STEIGER): Vastab, et kõik kolm turbatootmisala korrastatakse sooks.

Aira Toss: Küsib, et kas turbatootmisalad jäävad pärast korrastamist jahialadeks. Teatab, et nende ettevõtte huvi on, et ulukite piiramiseks jaht edasi toimuks.

Üllar Rammul: Vastab, et tegemist ei ole kaitstavate aladega. Tõenäoliselt toimub jaht edasi, kuid olukord mis valitseb paarikümne aasta pärast ei ole ette teada. Eestis on palju turbatootmisalasid kus jaht toimub hoolimata sellest kas on tegemist korrastamata või korrastatud turbatootmisalaga.

Aira Toss: Teeb ettepaneku, antud teemat aruandes lühidalt käsitleda. Soovib saada avaliku arutelu protokoll ja ettekande e-maili teel.

Aadu Niidas: Nõustub eelnevaga ning teatab, et programmide avalikustamise käigus laekus Keskkonnaametilt kiri, mis koosneb seitsmest punktist ning vastab põgusalt kirjas esitatud ettepanekutele.

Esimeses punktis tuntakse muret, kas keskkonnamõju hindamiste tulemused jõuavad korrastamisprojektidesse ja projektidest saadav informatsioon KMH aruannetesse. Vastab, et nagu ettekande jooksul mainitud, koostatakse korrastamisprojektid ja keskkonnamõju hindamised sama ettevõtte eriosakondades, mis loob head tingimused koostööks. Lisame KMH programmidesse ekspertrühma liikmeks mäeinseneri, kes on vastutav isik korrastamisprojektide koostamisel. Kuna projektid sõltuvad keskkonnamõju hindamiste heakskiitmise otsustest, siis esitatakse projektide viimased versioonid Keskkonnaametile pisut hiljem.

Teises punktis juhitakse tähelepanu, et Kuumi turbatootmisala programmis on märgitud, et Järise hoiuala kaitsekorralduskava on koostamisel, kuid tegelikult on see tänaseks kinnitatud. Vastab, et programmi parandatakse vastavalt eelnevalt nimetatud ettepanekule.

Järgnevad punktid 3 kuni 6 sisaldavad ettepanekuid Saikla ja Kummi turbatootmisalade programmidele.

Kolmandas punktis juhitakse tähelepanu, et programmide neljandas peatükis on toodud kriteeriumid, millele keskkonnamõju hinnatakse ning peatükis 3.5 samuti, kus on mainitud lisaks ka Natura alasid. Vastab, et programmide neljandas peatükis täpsustatakse mõju-kriteeriumit „mõju loodusele“ vastavalt peatükile 3.5.

Punktides neli, viis ja kuus juhitakse tähelepanu, et kuna Kuumi turbatootmisala teenindusmaa kattub väikeses ulatuses Natura 2000 võrgustikku kuuluva Järise loodusala ja Saikla turbatootmisala piirneb Natura 2000 võrgustikku kuuluva Koigi loodus- ja linnualaga, siis tuleb programmide raames viia läbi Natura 2000 alade eelhindamine. Vastab, et nagu eelnevalt juba Keskkonnaametiga arutasime, käsitletakse keskkonnamõju hindamise aruannetest kõiki eeldatavalt mõjutatavaid Natura võrgustikku aladel kaitstavaid elupaigatüüpe. Antud olukorras, kus tegemist on turbatootmisalade korrastamisega, ei ole mõistlik pikki tabeleid vastavalt Natura juhendile koostada. Keskkonnamõju hindamistel soovime keskenduda sisuliste hinnangute andmisele, et aruanne oleks piisavalt informatiivne, kuid mitte ülemäära koormav ja raskesti arusaadav. Aruannetes esitatakse joonised, mis iseloomustab kaitstavate elupaigatüüpide paiknemist ümber turbatootmisalade.

Seitsmes punkt on Piilasoo turbatootmisala programmi kohta. Programmi tekstis oleme toonud välja, et eraldiseisvat Natura hindamist KMH raames läbi ei viida, kuna turbatootmisala korrastamisega aidatakse kaasa Natura 2000 alade kaitse-eesmärkide saavutamisele. See lause ei ole korrektne. Lähim Natura ala jääb Piilasoo turbatootmisalast ~1,4 km kaugusele. Seoses sellega viime programmis sisse parandused. Seejärel annab ülevaate KMH protsessi järgnevatest tegevustest.

Aira Toss: Küsib, et keskkonnamõju hindamistes majanduslikku analüüsi küll ei anta, et mis tegevuse lõpetamine Saaremaale kaasa toob, kuid kas see tehakse hiljem.

Aadu Niidas: Ütleb, et keskkonnamõju hindamises tõesti majanduslikku analüüsi läbi ei viida. Samuti ei ole riiklikult sellise töö tellimine arendaja poolt nõutud.

Aira Toss: Küsib, et kas teedevõrgustik jääb alles.

Urmas Sillavee: Vastab, et teed jäävad alles. Teed peavad jääma kasutuskõlblikuks, et vajadusel oleks võimalik kasutada tuletõrje veevõtukohti.

Aira Toss: Küsib, et kas ala jääb ka korrastatuna tuleohtlikuks.

Aadu Niidas: Vastab, et sooks taastamisel ujutatakse alad veega üle, seega tuleohtlikkus turbatootmisalade korrastamisega väheneb.

Aira Toss: Küsib, et kas väravad jäävad turbatootmisala sissesõitude ette alles.

Urmas Sillavee: Vastab, et turbatootmisaladele sõitmist piiratakse väravatega tuleohutuse seisukohast. Selgitab, mis ohutusnõudeid turbatootmisaladel järgitakse.

Aadu Niidas: Lisab, et kui tegevus turbatootmisaladel lõpetatakse, antakse maad riigile üle. Edaspidise väravate kasutamise üle otsustab maaomanik.

Aira Toss: Küsib, et kas tänapäeval korrastatakse turbatootmisalad alati sooks või on ka teisi korrastamisviise, näiteks jõhvikaistanduseks.

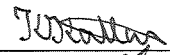

Aadu Niidas: Vastab, et varasemalt on katsetatud turbatootmisalade korrastamiseks erinevaid variante, kuid tänapäeval on eelistatum korrastamissuund soo taastamine. Mitmed korrastamissuunad ei ole lihtsalt pikemas perspektiivis tulemusrikkad. Selleks, et turbatootmisala korrastada jõhvikaistanduse eesmärgil peab leiduma huvitatud isik, kes soovib seda ala tulu saamiseks edaspidiselt kasutada ja arendada. Toob mõned näiteks jõhvikaistandustest. Kuna rohkem küsimusi ei olnud, tänab osavõtjaid ja kuulutab arutelu lõppenuks.

Aadu Niidas
Koosoleku juhataja

Raili Kukk
Protokollija

**Saikla, Piilasoo ja Kuumi turbatootmisalade korrastamisega kaasneva KMH programmide avalik arutelu
15.06.2016. aastal Keskkonnaameti Hiiu-Lääne-Saare regiooni Kuressaare kontoris**

REGISTREERIMISLEHT

JRK. NR.	NIMI	ETTEVÕTE	E-MAIL	TELEFON	ALLKIRI
1	Raili Kulili	IB STEIGER	rairi@steiger.ee	6681013	
2	Aadu Niidas	- a -	aadu@steiger.ee	- a -	
3	URMAS SILKADVEE	MV TURVAS OÜ	moturvas@tt.ee	(4556631) 5248846	
4	Triinu Lember	Keskkonnaamet	triinu.lember@keskkonnaamet.ee		
5	Kätlin Kallas	Keskkonnaamet	Katlin.Kallas@keskkonnaamet.ee	53 00 22 10	
6	AIRA TOSS	OÜ METSIK	aira@kinnistu.ee	56998601	
7	Ulla Ramm	IB STEIGER	yllav@steiger.ee	6681013	
8					
9					
10					
11					
12					